

Proeverij Deep Democracy

Gerrit Dijkerman

Workshop Cooplink Wooncoöperatiedag

3 oktober 2026

Wie is Gerrit?

- Senior adviseur
- Procesbegeleider en gespreksleider
- Wijkaanpak, co-creatie en participatie
- Krijgt energie van vastgelopen situaties en conflicten

De kern van Deep Democracy

- Vrijmoedig spreken
- Openhartig luisteren

Programma proeverij

- Aftrap
- Check in
- Theorie
- Gesprek op voeten
- Kort debat
- Tips voor besluiten nemen
- Check out

Consent op de vaart erin houden

Check-in

Spelregels:

- vraag beantwoorden
- geen gesprek
- popcorn style

De vragen

- Wie ben je? (nNaam en plaats)
- Waarom ben je hier? (in één zin)

Deep Democracy - de filosofie

Groepsbewuste

Groepsonbewuste

Potentie/ wijsheid

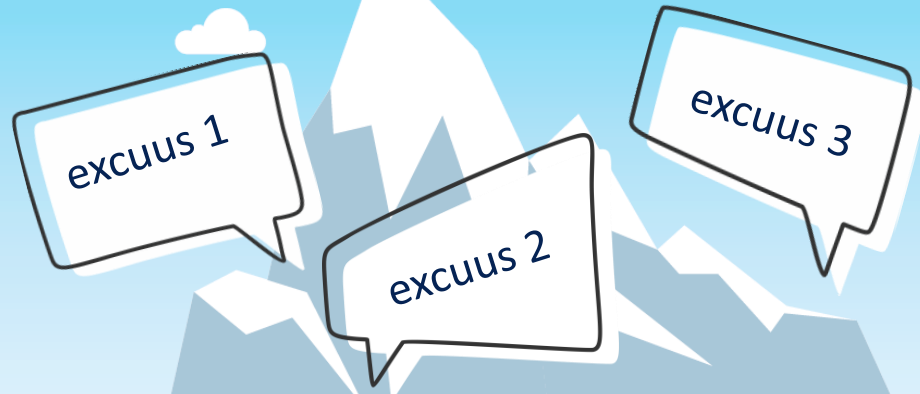
groepsbewuste

groepsonbewuste

weerstandslijn

potentie / wijsheid

groepsbewuste

groepsonbewuste

weerstandslijn

potentie / wijsheid

Verzamel alle
invalshoeken

1

Zoek naar de "nee"

2

Spreid de "nee"

3

Wat heb je nodig?

4

Bewust
Onbewust

Duik onder de waterlijn

5

Grappen

Excuses

Roddel

Lobby

Onderbroken
communicatie

Sabotage

Vertragen

Staken

Oorlog/
scheiden

Potentie / wijsheid

Gesprek op voeten

Wanneer wordt samen beslissen in een wooncoöperatie voor jou lastig?

Voorwaarden:

- Geen gesprek, stem met je voeten
- Verhoudt je elke keer tot het laatst gemaakte antwoord
- Je kunt jezelf tegenspreken

Kort debat 1

Als de meerderheid verder wil, moet de minderheid zich erbij neerleggen

Aanpak:

- Beide kanten, voor en tegen, onderzoeken

Kort debat 2

- Welk argument van de andere kant raakte je of zette je aan het denken?
- Wat moet aan een meerderheidsbesluit worden toegevoegd om ook de bezwaren van de minderheid serieus te nemen?

Tips voor besluiten nemen 1

- **Maak duidelijk waarover je beslist.**

Wat ligt nog open, wat staat vast en wie neemt uiteindelijk het besluit?

- **Haal eerst de verschillende perspectieven op.**

Ga niet meteen oplossingen verzamelen of stemmen. Vraag: *“Hoe kijken jullie hiernaar?”* En daarna: *“Wie ziet dit anders?”*

- **Nodig afwijkende geluiden actief uit en spreid in de groep**

Vraag na een bezwaar: *“Wie herkent iets van wat hier wordt gezegd?”* Zo voorkom je dat één bewoner steeds als ‘de tegenstander’ wordt gezien.

- **Onderzoek wat onder een bezwaar zit.**

Achter “Ik wil geen gezamenlijke tuin” kan zorg zitten over onderhoud, kosten of ongelijke inzet. Vraag: *“Wat maakt dit voor jou belangrijk?”*

Tips voor besluiten nemen 2

- **Stem pas als de perspectieven voldoende zijn verkend.**

“Wat heb je nodig om met dit besluit mee te kunnen gaan?”

- **Voeg de wijsheid van de minderheid concreet toe.**

Bij een gezamenlijke tuin kan dat bijvoorbeeld een onderhoudsrooster, een kostenplafond of een proefperiode zijn. Stem opnieuw over het aangevulde voorstel

- **Leg ook de uitvoering vast.**

Wie doet wat, wanneer en wanneer kijken jullie terug? Juist in een wooncoöperatie wordt draagvlak zichtbaar in wat mensen na de vergadering doen.

“De meerderheid bepaalt de richting; de minderheid helpt het besluit beter te maken.”

Check-out

Spelregels:

- vragen beantwoorden
- geen gesprek
- popcorn style

De vragen

- Wat is je inzicht uit gesprek op voeten?
- **Wat vond je ervan?**
- Wat wil je nog kwijt?

Meer informatie

Gerrit Dijkerman

gerritdijkerman@wijzijnspectrum.nl

[Deep Democracy - Spectrum](#)